

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Tomáše Langáška a Mgr. Ing. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce: **S. B.**, zastoupený Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 9. 2016, č. j. MV-78200-4/SO-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 30. 1. 2019, č. j. 48 A 106/2016 - 47,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Rozhodnutím ze dne 28. 4. 2016, č. j. OAM-97-33/ZR-2015, Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen „Ministerstvo vnitra“ nebo též „správní orgán I. stupně“), rozhodlo o ukončení přechodného pobytu žalobce na území České republiky dle § 87f odst. 2 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Zároveň byla žalobci podle § 87f odst. 3 téhož zákona stanovena lhůta 30 dnů k vycestování z území České republiky.

[2] Ministerstvo vnitra rozhodnutí odůvodnilo tím, že v řízení bylo jednoznačně prokázáno (rozsudkem Okresního soudu v Pardubicích ze dne 10. 8. 2010, č. j. 10 C 90/2010 - 20), že manželství žalobce uzavřené dne 18. 7. 2009 s J. A. bylo pravomocně rozvedeno dne 9. 9. 2010. Jelikož v daném případě nebyly naplněny podmínky vylučující ukončení přechodného pobytu, neboť manželství netrvalo alespoň 3 roky, správní orgán I. stupně rozhodl o ukončení povolení k přechodnému pobytu žalobce jako rodinného příslušníka občana EU ve smyslu § 87f odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců. K námitce žalobce, že řízení bylo zahájeno po více než 4 letech po nabytí právní moci rozsudku o rozvodu, správní orgán I. stupně uvedl, že ačkoli žalobce skutečně nahlásil změnu svého rodinného stavu dne 4. 10. 2010, důvod pro ukončení povolení k přechodnému pobytu časem nezaniká, a proto mohlo být dne 24. 1. 2015 zahájeno správní řízení. Správní orgán dospěl k závěru, že vzhledem k ekonomickým, společenským a kulturním vazbám je ukončení povolení k přechodnému pobytu žalobce zásahem do jeho soukromého a rodinného života, nikoli však zásahem nepřiměřeným. Správnímu orgánu nebyly známy žádné rodinné vazby žalobce na území České republiky, naopak v Arménii žije jeho bratr a matka. Žalobce je v produktivním věku a bez tvrzených zdravotních potíží, a proto by v případě návratu do země původu mohl získat zaměstnání za srovnatelných podmínek jako ostatní občané jeho domovské země. Rovněž lhůta stanovená k vycestování se s ohledem na všechny okolnosti jevila jako přiměřená.

[3] V odvolání proti prvostupňovému správnímu rozhodnutí žalobce zdůraznil především časový odstup mezi rozvodem a zahájením řízení, kdy oprávněně předpokládal, že jeho pobyt na území České republiky zůstane zachován. Dle žalobce je odůvodnění správního orgánu I. stupně nedostatečné, neboť nevysvětluje, proč bylo správní řízení zahájeno s takovým odstupem. Žalobce dovozoval, že se musely změnit nějaké okolnosti, když správní řízení bylo zahájeno až po 4 letech a nikoli bezprostředně po oznámení změny rodinného stavu. V odůvodnění rozhodnutí však ministerstvo vnitra žádné takové skutečnosti nezmiňuje. Žalobce rovněž namítal, že se v průběhu uplynulých 4 let opakovaně správního orgánu I. stupně dotazoval, jak to bude dál s jeho pobytem, přičemž mu měla být vždy podána informace, že jeho pobyt zůstane zachován. Žalobce argumentoval také tím, že v České republice žije více než 7 let, zcela se zde integroval, ovládá český jazyk a má zde zaměstnání a sociální zázemí. Zrušení povolení k přechodnému pobytu je proto nutno považovat za zjevně nepřiměřené.

[4] Žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím odvolání žalobce jako nedůvodné zamítla a prvostupňové správní rozhodnutí potvrdila. Skutečnost, že Ministerstvo vnitra nebylo schopno na danou situaci zareagovat okamžitě, nemohla dle žalované založit legitimní očekávání žalobce ohledně jeho pobytu na území. Námitka zpochybňující dlouhou časovou prodlevu mezi rozvodem a zahájením řízení neměla dle žalované vliv na správnost a zákonnost vydaného správního rozhodnutí. Žalobce si musel být vědom toho, že mu povolení k přechodnému pobytu bylo uděleno z důvodu uzavřeného manželství s občankou České republiky, a proto měl po skončení manželství usilovat o získání jiného pobytového oprávnění. Žalovaná se ztotožnila také se závěry správního orgánu I. stupně stran přiměřenosti dopadů vydaného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce.

pokračování

[5] Žalobce se proti rozhodnutí žalované bránil žalobou u Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“). Namítal, že ačkoli změnu svého osobního stavu řádně a včas nahlásil, není zřejmé, proč správní orgán I. stupně zahájil řízení o zrušení pobytu až 4 roky po jeho rozvodu, kdy už žalobce oprávněně předpokládal, že mu pobyt na území České republiky zůstane zachován. Žalobce uvedl, že v případě, kdy správní orgán shledá důvody pro zahájení řízení z moci úřední, je povinen tak učinit neprodleně, což vyplývá také z ustanovení § 80 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Pokud správní orgán ve lhůtě 30 dnů od oznámení změny osobního stavu a doručení rozsudku o rozvodu nezahájil ve věci řízení (a ani žalovaná jako nadřízený orgán neučinila opatření proti nečinnosti), bylo dle žalobce v rozporu se základními principy veřejné správy i se zásadou legitimního očekávání, aby řízení bylo zahájeno a pobyt zrušen až po 4 letech. Žalobce předpokládal, že se následně musely změnit nějaké okolnosti, na základě kterých správní orgán změnil svůj názor a řízení po 4 letech zahájil. Žádnou takovou okolnost však v odůvodnění rozhodnutí správní orgán neuvedl, a proto je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné. Žalobce připomněl, že se v průběhu uplynulých 4 let opakovaně dotazoval na stav svého pobytu, přičemž se mu dostalo informace, že jeho pobyt bude zachován; ať si jen podá žádost o prodloužení platnosti průkazu, až bude třeba. Ačkoli žalobce shodnou argumentaci uplatnil již v podaném odvolání, žalovaná se s ním v napadeném rozhodnutí nijak nevypořádala. Proto i její rozhodnutí je zatíženo vadou nepřezkoumatelnosti.

[6] Žalobce rovněž pokládal zrušení povolení k přechodnému pobytu za zjevně nepřiměřené ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. V této souvislosti uvedl, že v České republice žije dlouho, zcela se zde integroval, ovládá český jazyk, má zde zaměstnání, veškeré sociální zázemí a chystá se na nákup nemovitosti. Při zrušení pobytu by vzhledem ke svému věku a délce svého života v České republice jen obtížně znovu začínal v Arménii. Za významnou skutečnost z hlediska aplikace § 174a zákona o pobytu cizinců žalobce pokládal také prodloužení správního orgánu se zahájením řízení, který svou nečinností pouze utvrdil žalobce v tom, že mu zde jeho pobyt zůstane zachován.

[7] Krajský soud podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl. Uvedl, že v daném případě zákon nestanoví žádnou lhůtu pro zahájení řízení z moci úřední, a proto žalobce ani po uplynutí několika let nemohl v dobré víře předpokládat, že řízení nebude zahájeno. Krajský soud se ztotožnil se závěry žalovaného, že nezahájení řízení z moci úřední v určité lhůtě nezakládá žádné důsledky, a žalobce tedy nemohl oprávněně očekávat, že mu jako rodinnému příslušníkovi občana EU bude přechodný pobyt zachován, když už podmínku rodinného vztahu nesplňoval. Krajský soud nepřisvědčil námitce žalobce, že nadměrná prodleva se zahájením řízení o ukončení přechodného pobytu mohla založit jeho legitimní očekávání. Naopak měl za to, že ustanovení § 57f odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců nedává správnímu orgánu žádný prostor pro uplatnění správního uvážení. Žalobce účel pobytu spočívající v soužití s občanem EU již delší dobu neplnil, a proto ani eurokonformním výkladem zákona o pobytu cizinců nebylo možno dovodit, že by bylo možné jeho pobytové oprávnění zachovat. Žalobce nadto v průběhu předcházejícího řízení nijak nedoložil své tvrzení, že by se mu ze strany správních orgánů dostalo výslovného ujištění o tom, že mu jeho pobytové oprávnění zůstane zachováno. To by dle krajského soudu navíc bylo postupem nezákonným, jehož se nelze účinně domáhat poukazem na legitimní očekávání. Důvodnou krajský soud neshledal ani námitku žalobce, že zrušení

jeho pobytu s takovým časovým odstupem od nastalé okolnosti představuje nepřiměřený zásah do jeho soukromého života. Krajský soud v této souvislosti připomněl, že žalobcem namítaná prodleva se zahájením správního řízení by mohla být relevantní pouze do té míry, nakolik se promítla do samotné kvantity a kvality práv chráněných ustanovením § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, tj. pokud by v průběhu doby, než je o zrušení pobytu rozhodnuto, cizinec skutečně navázal rodinné či jiné významné soukromé vztahy, jejichž přetržení by pro něj bylo skutečně vážným zásahem. Takto zásadní rodinné či soukromé vztahy však u žalobce nebyly zjištěny. Krajský soud se proto ztotožnil se závěry žalovaného, že do soukromého života žalobce v určité omezené míře sice zasaheno bude, avšak vzhledem k okolnostem věci se nejedná o zásah nepřiměřený.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[8] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu včasnou kasační stížnost, kterou formálně opírá o důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy o nesprávné právní posouzení krajským soudem.

[9] Stěžovatel se neztotožnil se závěry krajského soudu, že v zákoně není stanovena lhůta pro zahájení řízení z moci úřední, a proto stěžovatel nemohl ani po uplynutí několika let v dobré víře předpokládat, že řízení nebude zahájeno. Stěžovatel měl za to, že věc je nutno posuzovat z hlediska § 2 odst. 3 správního řádu, dle kterého správní orgán šetří práva nabytá v dobré víře a může do těchto práv zasahovat jen v nezbytném rozsahu. Stěžovatel zdůraznil, že jeho přechodný pobyt nebyl ukončen z důvodu porušení zákona nebo hrozby pro veřejný pořádek nebo bezpečnost, ale z důvodu rozvodu, který žalobce správnímu orgánu v souladu se zákonem nahlásil. Rozhodnutí o ukončení pobytu bylo nadto vydáno na základě zákonného ustanovení, které připouští, že k ukončení pobytu v případě zásahu do soukromého a rodinného života nemusí vůbec dojít. Správní orgány tak měly šetřit dobrou víru a být zdrženlivé při zvažování, zda je možno řízení zahájit či nikoli. Dle stěžovatele je v rozporu se zásadami dobré správy, pokud správní orgán ponechává dotčené osoby po neomezenou dobu v nejistotě. Zákon navíc stanoví lhůtu pro zahájení řízení, a to v ustanovení § 6 a § 80 správního řádu. Stejně tak je možno lhůtu pro zahájení řízení dovodit z ustanovení § 42 správního řádu, a to v délce 30 dnů ode dne, kdy žalobce správnímu orgánu oznámil rozvod manželství. Ačkoli se jedná o lhůtu pořádkovou, po jejím uplynutí se dotčená osoba může začít oprávněně domnívat, že řízení již zahájeno nebude, a to tím spíše, uplyne-li od daného okamžiku doba několika let. Stěžovatel tak s odkazem na § 42 správního řádu dovozoval, že správní orgán ve lhůtě od nahlášení rozvodu manželství zvažoval zahájení řízení z moci úřední, avšak v té době důvody pro zahájení řízení neshledal. Není proto zřejmé, proč po 4 letech své stanovisko změnil a správní řízení zahájil.

[10] K otázce přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatel namítal, že ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců neobsahuje výčet kritérií (jak v bodě 16. rozsudku uvedl krajský soud), ale že z použití slova „zejména“ vyplývá, že obsahuje pouze příklady skutečností, které je třeba při posuzování dopadů zvažovat. Stěžovatel namítal, že při aplikaci ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců správní orgán poměřuje na straně jedné závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince a na

pokračování

straně druhé jeho soukromý a rodinný život. Čím je přitom protiprávní jednání cizince závažnější, tím výraznější může být zásah do jeho rodinného či soukromého života. Z tohoto hlediska pak bylo nutno posuzovat také případ stěžovatele, který se žádného protiprávního jednání nedopustil. Správní orgán byl proto povinen jednak zvažovat, že se stěžovatel rozvedl a tuto skutečnost řádně a včas nahlásil, a jednak to, zda zrušení povolení k přechodnému pobytu zasáhlo do jeho rodinného a soukromého života. Dle stěžovatele musí být ochrana cizince v takovém případě výrazná, neboť se nedopustil porušení zákona, a tedy bylo nutno šetřit i zcela „obyčejný“ soukromý život spočívající v tom, že žalobce žije v České republice více než 7 let, celou dobu zde chodí do zaměstnání, dosáhl středního věku a v tomto životě chce i nadále pokračovat. Nelze rovněž přehlédnout, že nepřetržitý legální pobyt cizince delší 5 let se považuje za dostatečně dlouhý k tomu, aby se cizinec na území České republiky integroval, na základě čehož mu podle § 68 zákona o pobytu cizinců může být povolen trvalý pobyt. Ukončení pobytu takto integrovaného cizince, který svým jednáním nijak neporušil zákon, proto stěžovatel pokládal za nepřiměřené.

[11] Žalovaná svého práva vyjádřit se k podané kasační stížnosti nevyužila.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[13] V posuzované věci nejsou mezi účastníky řízení sporné skutkové okolnosti daného případu, tj. že žalobce správnímu orgánu řádně dne 4. 10. 2010 nahlásil změnu svého rodinného stavu, neboť jeho manželství bylo dne 9. 9. 2010 pravomocně rozvedeno; a že správní orgán zahájil se stěžovatelem řízení o ukončení přechodného pobytu až na základě podnětu ze dne 22. 10. 2014, č. j. OAM-14168/PP-2014, vycházejícího ze záznamu v Cizineckém informačním systému (v souvislosti s žádostí stěžovatele o prodloužení doby platnosti pobytové karty podané dne 6. 10. 2014), a to oznámením ze dne 24. 1. 2015, č. j. OAM-97-3/ZR-2015, které bylo stěžovateli doručeno dne 28. 1. 2015.

[14] Stěžovatel zároveň nečinil v řízení sporným, že by v dané věci nebyly naplněny zákonné podmínky pro ukončení přechodného pobytu stěžovatele na území České republiky spočívající v tom, že manželství stěžovatele bylo rozvedeno na základě pravomocného soudního rozhodnutí a že toto manželství netrvalo alespoň tři roky, jak předpokládá ustanovení § 87f odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců, podle kterého *ministerstvo dále ukončí rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie přechodný pobyt na území, pokud manželství s občanem Evropské unie zaniklo na základě pravomocného rozhodnutí soudu o rozvodu manželství nebo o prohlášení manželství za neplatné; to neplatí, jestliže*

1. rodinnému příslušníku občana Evropské unie bylo rozhodnutím příslušného orgánu nebo dohodou manželů svěřeno do výchovy dítě občana Evropské unie nebo mu bylo přiznáno právo pravidelného osobního styku s dítětem občana Evropské unie pouze na území, nebo

2. před zahájením řízení o rozvodu nebo řízení o prohlášení manželství za neplatné toto manželství trvalo alespoň 3 roky a v době trvání manželství měl rodinný příslušník občana Evropské unie na území povolen pobyt nejméně 1 rok,
za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života rodinného příslušníka.

[15] Předmětem sporu mezi účastníky řízení je otázka, zda správní orgán I. stupně postupoval v souladu se zákonem, pokud řízení o zrušení povolení stěžovatele k přechodnému pobytu zahájil až po 4 letech od okamžiku, kdy manželství stěžovatele bylo pravomocně rozvedeno a kdy stěžovatel tuto skutečnost oznámil správnímu orgánu.

[16] V hodnocení této otázky se přitom Nejvyšší správní soud ztotožňuje se závěry krajského soudu, že správní řád, který právní úpravu zahajování řízení z moci úřední obsahuje v § 46, žádnou lhůtu k zahájení řízení nestanoví, a nečiní tak ani zákon o pobytu cizinců. Nezahájení řízení z moci úřední v určité lhůtě tak v dané věci nezakládá žádné důsledky, a stěžovatel proto nemohl oprávněně očekávat, že jeho přechodný pobyt rodinného příslušníka občana EU zůstane zachován, pokud již nesplňuje podmínku rodinného vztahu. Správní orgán proto byl oprávněn v daném případě přistoupit k zahájení řízení i s delším časovým odstupem, existovala-li zde nadále překážka, která bránila povolení k přechodnému pobytu stěžovatele zachovat, a důvod pro ukončení povolení k přechodnému pobytu nezanikl. V řadě zákonů sice je možno nalézt speciální právní úpravu, která předpokládá, že řízení, jež se zahajuje z moci úřední, může správní orgán zahájit toliko v určité lhůtě, mající charakter lhůty prekluzivní (propadné). Děje se tak ovšem zejména v oblasti správního trestání, což má z hlediska zachování právní jistoty účastníků své opodstatnění. Není totiž akceptovatelné, aby v řízení, v němž dochází k ukládání sankcí, mohl správní orgán k jeho zahájení (a stejně tak i k rozhodnutí o uložení sankce) přistupovat libovolně, v podstatě bez omezení, kdykoli se k tomu sám rozhodne. O takový případ se však v posuzované věci nejednalo, neboť řízení, které bylo se stěžovatelem vedeno ve věci zrušení povolení k přechodnému pobytu, není řízením sankční povahy.

[17] Nesouhlasil-li stěžovatel se závěry krajského soudu, že zákon nezná lhůtu pro zahájení řízení z moci úřední, a v této souvislosti poukazoval na ustanovení § 80, ve spojení s § 6, správního řádu, Nejvyšší správní soud k tomu uvádí následující. Ustanovení § 80 správního řádu upravuje nástroje ochrany před nečinností správního orgánu a slouží ke zjednání nápravy především v podobě přijetí vhodných opatření upravených v § 80 odst. 4 správního řádu. V případě lhůty v délce 30 dnů stanovené v § 80 odst. 2 správního řádu, jehož aplikace se stěžovatel dovolával již v podané žalobě, krajský soud správně uvedl, že se jedná toliko o lhůtu pořádkovou, po jejímž marném uplynutí má nadřízený správní orgán přijmout vhodné opatření proti nečinnosti, a s jejímž nedodržením tak zákonodárce nespojil žádný následek, dokonce ani v rovině přístupu k soudní ochraně proti nečinnosti (srovnej k tomu např. již rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2009, č. j. 3 Ans 1/2009 - 58, dostupný na www.nssoud.cz). Nepochybně se tedy nejedná o lhůtu, s níž by bylo možno spojit povinnost správních orgánů v ní zahajovat správní řízení.

[18] Odpovědi na otázky stěžovatele, z jakých důvodů správní orgán zahájil řízení o ukončení přechodného pobytu až s takovým odstupem a proč tak činil nikoli na základě oznámení stěžovatele o rozvodu, ale až na základě interního podnětu vycházejícího z cizinecké evidence, nejsou dle Nejvyššího správního soudu pro posouzení dané věci rozhodné. To ostatně v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl již krajský soud. Stejně tak obecné polemiky stěžovatele nad tím, že správní orgán po nahlášení rozvodu manželství zvažoval, zda zahájí řízení či nikoli, přičemž v té době důvody pro zahájení

pokračování

řízení neshledal, včetně na to navazujícího a ničím nepodpořeného tvrzení, že stěžovateli není zřejmé, proč správní orgán své stanovisko změnil a z jakých důvodů, hodnotí Nejvyšší správní soud jako pouhé spekulace, které stěžovatel v předcházejícím řízení nijak blíže nedoložil a kterým neodpovídá ani obsah správního spisu.

[19] Namítal-li stěžovatel nově až v kasační stížnosti, že lhůtu pro zahájení řízení v délce 30 dnů od nahlášení rozvodu je možno dovozovat také z ustanovení § 42 správního řádu, které obsahuje obecnou úpravu podnětů k zahájení řízení z moci úřední (s tím, že i když se jedná o lhůtu pořádkovou, po jejím marném uplynutí se již dotčená osoba může oprávněně domnívat, že řízení nebude zahájeno), je v této části kasační stížnost nepřijatelná podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Tato argumentace stěžovatele se totiž opírá o nové důvody, které nebyly uplatněny v žalobě před krajským soudem, ač tak stěžovatel učinit mohl, a krajský soud se proto její důvodností nemohl zabývat. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (srovnej např. již rozsudek ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, publikovaný pod č. 419/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 - 155, publikovaný pod č. 1743/2009 Sb. NSS) v této souvislosti vyplývá, že ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. zavádí do řízení před Nejvyšším správním soudem koncentrační princip, který zajišťuje, aby uplatněné výhrady účastníků řízení byly pořadem práva nejprve projednány krajskými soudy, kterým byly v žalobách předestřeny, a až poté může zákonnost jejich posouzení, promítl-li se zároveň i do námitek kasačních, přezkoumat Nejvyšší správní soud.

[20] Důvodnou Nejvyšší správní soud neshledal ani námitku stěžovatele, že by mu nadměrná prodleva se zahájením řízení o ukončení přechodného pobytu mohla založit ve smyslu § 2 odst. 3 správního řádu dobrou víru a legitimní očekávání v to, že mu zůstane pobyt na území České republiky zachován. Za daného skutkového stavu ustanovení § 87f odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců nedávalo správním orgánům prostor pro úvahu, zda správní řízení zahájí, či nikoli. Nebyl-li účel pobytu spočívající v soužití s občanem EU dlouhodobě plněn, nebylo možno dospět k závěru, že by pobytové oprávnění stěžovatele (odvíjející se právě od tohoto účelu) mohlo být zachováno. Této skutečnosti (pominutí účelu pobytu) si přitom stěžovatel nepochybně musel být vědom a v tomto ohledu není rozhodné, že se v případě rozvodu jednalo o okolnost, kdy se stěžovatel nedopustil porušení zákona. Shledal-li správní orgán naplnění zákonných podmínek pro ukončení přechodného pobytu, neboť zde i po uplynutí delšího časového období důvod pro ukončení přechodného pobytu stěžovatele nadále existoval, nebyl v tomto ohledu nadán možností volby.

[21] Pokud se jedná o stěžovatelem namítanou nepřiměřenost zásahu do jeho soukromého a rodinného života, i zde se Nejvyšší správní soud ztotožňuje se závěry krajského soudu, že výčet kritérií, která je nutno zvažovat při rozhodování o nepřiměřenosti zásahu vydaného rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince, obsahuje ustanovení § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, dle kterého platí, že *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.*

[22] Ačkoli se jedná o výčet kritérií, který je demonstrativní, což (jak připomíná stěžovatel) plyne z užití výrazu *zejména*, je nutno vycházet z toho, jaký je smysl tohoto ustanovení a k čemu slouží - k promítnutí ústavně garantovaného práva na ochranu soukromého a rodinného života. Právě z tohoto hlediska je třeba přistupovat i k hodnocení možného zásahu plynoucího ze zrušení konkrétního pobytového oprávnění. Stěžovatelem namítaná časová prodleva se zahájením správního řízení tak může být relevantní pouze potud, nakolik se promítla do práv chráněných ustanovením § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, tj. pokud v průběhu doby, než je rozhodnuto o zrušení pobytu, cizinec skutečně naváže rodinné i jiné významné soukromé vztahy, jejich přetržení by pro něj bylo skutečně vážným zásahem. S ohledem na extrémní délku prodlevy, k níž v daném případě došlo, a která tak skutečně mohla u cizince vyvolat (byť nedůvodně) očekávání, že rozvod nemá na jeho pobytové oprávnění dopad, by totiž vůči cizinci nemohlo být účinně namítáno, že se v takovém případě jedná o vztahy navázané v situaci, kdy cizinec mohl očekávat ukončení pobytu (srovnej k tomu shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5 As 102/2013 - 31, dostupný na www.nssoud.cz).

[23] V případě stěžovatele však žádné takto zásadní rodinné či soukromé vazby zjištěny nebyly, ačkoli se správní orgán (i přes nespolupráci stěžovatele, který v předcházejícím řízení odmítl odpovídat na relevantní dotazy - viz protokol o výslechu ze dne 28. 5. 2015, č. j. OAM-97-14/ZR-2015) pokoušel činit vhodná šetření (viz např. žádost o prověření informací ze dne 1. 9. 2015, č. j. OAM-97-18/ZR-2015). Krajský soud v této souvislosti v napadeném rozsudku správně připomněl, že žalobce je v produktivním věku, netvrdil žádné zdravotní potíže, a tedy není důvod, proč by v případě návratu do země původu nemohl získat zaměstnání a nemohl se začlenit do společnosti stejně jako ostatní tamní obyvatelstvo. Stěžovatel nemá na území České republiky žádné rodinné vazby, jeho matka a bratr žijí v Arménii a ani prostý výkon zaměstnání nepředstavuje z pohledu soudu natolik závažnou skutečnost, která by (bez přistoupení dalších vazeb na území intenzivnější povahy) mohla být hodnocena jako nepřiměřený zásah. Poukazoval-li stěžovatel na skutečnost, že zde žije dlouho a že chce v České republice pokračovat v „obyčejném“ životě, je nutno konstatovat, že ke svému běžnému životu ani sociálním kontaktům, z nichž by bylo možno usuzovat na „plnou“ integraci, stěžovatel nic bližšího neuvedl. Je tedy možno přisvědčit závěrům krajského soudu, že do soukromého života stěžovatele sice v určité omezené míře zasazeno bylo, nejednalo se však o zásah nepřiměřený.

IV. Závěr a náklady řízení

[24] Na základě výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[25] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že žalobce jako stěžovatel neměl ve věci úspěch a žalované žádné náklady řízení nad rámec její obvyklé úřední činnosti nevznikly, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

pokračování

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. července 2019

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu